

«قربای مقدم» در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی» با انتقاد از رواج دوبارهٔ این پدیده:

اعدام در ملأعام، تصویری «خشونت طلب» از ایران معرفی می‌کند

زنان و مردان این صحنه‌ها را می‌بینند و نه تنها از نظر روحی و روانی آزرده‌خاطر می‌شوند، بلکه این مسئله در روح و روان آن‌ها حک می‌شود و تاز زمانی که زنده هستند، در مغز آن‌ها رسوب می‌کند و باعث گسترش خشونت در جامعه می‌شود.

این جامعه‌شناس در بخش دیگری از صحبت‌های خود با اشاره به اینکه امروزه دیگر ملأعام به واسطه فضای مجازی گستره بیشتری پیدا کرده است و دامنه آن تغییر کرده گفت: مشاهده اعدام در ملأعام، تصویری در ذهن افراد ایجاد می‌کند که در تمام عمر در یاد و خاطره آن‌ها باقی می‌ماند. از نظر سیاسی، روحی و روانی، آرامش و امنیت در جامعه، و همدلی و همدردی، این نوع رفتارها جامعه را آزرده می‌کند. البته تفاوت بین مشاهده این صحنه‌ها از تلویزیون یا فضای مجازی و دیدن آن‌ها در ملأعام بسیار زیاد است. در تلویزیون و فضای مجازی به‌طور محدود نمایش داده می‌شوند، اما در فضای واقعی، تأثیرات روحی و روانی عمیق‌تری دارند.

اعدام چاره کار نیست

قربای مقدم گفت: من به‌عنوان یک جامعه‌شناس و بر اساس تجربیات گذشته‌ام، معتقدم که اعدام چاره کار نیست. باید به عوامل بوجود آورنده این پدیده‌ها توجه کرد. عواملی که موجب می‌شوند فردی به اعدام محکوم شود، شامل خانواده، محل نشو و نما، نوع اعتقادات، مسائل اقتصادی و فرهنگی است و این عوامل باید اصلاح شوند. بر اساس تئوری لوین، میدان زندگی ما باید مورد توجه قرار گیرد. یک سیاستمدار یا حاکم باید به فکر باشد که عوامل به وجود آورنده رفتارهای خشونت‌آمیز را شناسایی و از بین ببرد.

این جامعه‌شناس در بخش دیگری از این گفت‌وگو تصریح کرد: اعدام در ملأعام می‌تواند وجهه بین‌المللی کشور را تحت تأثیر قرار دهد و ایران را به‌عنوان کشوری معرفی کند که به دنبال خشونت و اعدام است. در نتیجه، رسانه‌های بیگانه می‌توانند به‌راحتی این تصویر منفی را از ایران به دنیا منتقل کنند. این امر نه تنها به روح و روان جامعه آسیب می‌زند، بلکه فرهنگ چند هزار ساله ایران را نیز زیر سؤال می‌برد.

ایران باید به‌عنوان کشوری با فرهنگ صلح‌طلب شناخته‌شود

قرائی مقدم گفت: ایران باید به‌عنوان کشوری با فرهنگ صلح‌طلب و آرامش‌جو شناخته شود و نه به‌عنوان کشوری که به دنبال خشونت و اعدام است. از نظر من، اعدام در ملأعام نه تنها از لحاظ جهانی، بلکه از لحاظ روحی و روانی نیز آثار منفی عمیقی بر جامعه، به‌ویژه بر نوجوانان و جوانان دارد. این نوع مجازات در مغز آن‌ها حک می‌شود و می‌تواند باعث بدبینی، ناامنی و گسترش خشونت شود.

وی ادامه داد: بر اساس تئوری کورت لوین که در دهه ۴۰ مطرح شد و من نیز در دهه‌های ۷۰ به آن پرداختم، میدان زندگی و میدان تجربه نشان می‌دهد که تا زمانی که عوامل برانگیزنده مانند نوع خانواده، اعتقادات مذهبی، سیاسی، رفقا و وضعیت معیشت وجود داشته باشند، نمی‌توان انتظار کاهش جرم و آسیب‌های اجتماعی را داشت. عوامل دیگر مانند محل زندگی، نوع تربیت والدین و شرایط خانوادگی نیز در این زمینه تأثیرگذار هستند. بنابراین، اعدام به‌عنوان یک راهکار نه تنها نمی‌تواند به کاهش جرم و جنایت کمک کند، بلکه ممکن است باعث افزایش آن نیز شود.

چنین شرایطی در ایران وجود ندارد و بسیاری از نخبگان به دلیل مشکلات معیشتی و نبود امکانات، مجبور به ترک کشور شده‌اند، مقاصد این مهاجرت‌ها هم شامل کشورهای همسایه مانند عربستان، قطر، عمان و حتی ترکیه است.

وضعیت بودجه دانشگاه‌ها چگونه است و چه تأثیری بر فعالیت‌های پژوهشی داشته؟

بودجه دانشگاه‌ها عمدتاً صرف پرداخت حقوق می‌شود و تقریباً هیچ پولی برای فعالیت‌های پژوهشی باقی نمی‌ماند. به‌عنوان مثال، در دانشکده مهندسی مکانیک دانشگاه تهران، که یکی از بهترین دانشگاه‌های کشور است، تجهیزات موجود مربوط به ۲۰ سال پیش است و تقریباً هیچ دستگاه جدیدی برای آزمایشگاه‌ها خریداری نشده است و فناوری‌های جدید به‌سختی وارد آزمایشگاه‌ها می‌شوند. اساتید گاهی با استفاده از درآمد پروژه‌های شخصی خود تجهیزات محدودی تهیه می‌کنند، اما دولت بودجه‌ای برای تجهیز آزمایشگاه‌ها اختصاص ن داده است. از طرفی، اساتید به دلیل کمبود بودجه نمی‌توانند در کنفرانس‌های علمی بین‌المللی شرکت کنند، زیرا هزینه بلیط و ثبت‌نام بسیار بالاست. این محدودیت‌ها باعث کاهش تعاملات علمی و تأثیرگذاری جهانی دانشگاه‌ها می‌شود. این عوامل به‌صورت هم‌افزا عمل می‌کنند. سلب استقلال، مشکلات معیشتی، گزینش‌های غیرعلمی و کمبود بودجه، همگی باعث کاهش کیفیت پژوهش، مهاجرت نخبگان و افت جایگاه دانشگاه‌ها در رتبه‌بندی‌های جهانی شده‌اند. در حالی که توان علمی و نیروی انسانی کشور بسیار بالاست، اما بدون بودجه و امکانات کافی، این ظرفیت به‌در می‌رود.

دانشگاه‌های ایران از نظر نیروی انسانی و توان علمی در سطح بسیار خوبی قرار دارند و در این سال‌ها رشد کردند. اگر بودجه و امکانات کافی تأمین شود و مشکلات معیشتی اساتید برطرف گردد، این دانشگاه‌ها می‌توانند به شکوفایی برسند، اما در حال حاضر وقتی دانشگاه‌ها خود درگیر مشکلات اساسی هستند نمی‌توان انتظار داشت که مشکلات کلان کشور را حل کنند.

جهانی ساخته می‌شود، یک ضرورت «زیست راهبردی» است.

علاوه بر تأثیرات بین‌المللی، باید به کارایی داخلی این شیوه‌ها نیز توجه کرد. پرسش اینجاست که آیا اجرای عمومی احکام در زمانه کنونی، آن‌گونه که انتظار می‌رود، در پیشگیری از جرم و اصلاح‌مؤثر بوده است؟ این در حالی است که ایران همچنان از آمار بالایی در مجازات‌ها در جهان برخوردار است. از این‌رو ضروری است که قوه قضاییه برای تحلیل و بازنگری در شیوه‌های اجرای احکام اقدام کند.

اعدام در ملأعام باعث افزایش خشونت در جامعه می‌شود

امان‌الله قربای مقدم، جامعه‌شناس در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»، در تحلیل این پدیده، بر ابعاد روانی و اجتماعی آن تأکید کرد. به گفته وی، بر اساس احساس همدردی که به‌طور کلی یک نوع سرمایه اجتماعی است و در جامعه وجود دارد، وقتی که اعدام در ملأعام به‌وقوع می‌پیوندد، فرزندان، جوانان، نوجوانان، دختران، پسران و حتی پدیده موجب افزایش خشونت و خشونت‌گرایی در جامعه می‌شود، زیرا بر اساس تئوری چرخش خشونت، صاحب‌نظران معتقدند که از خشونت، خشونت زاده می‌شود.

وی ادامه داد: یکی از موضوعات تئوری خشونت و پرخاشگری در جامعه همین موضوع است. وقتی قصاص در ملأعام اتفاق می‌افتد، جوانان، دختران،

یک جامعه‌شناس: من بر اساس تجربیات گذشته‌ام، معتقدم که اعدام چاره کار نیست. باید به عوامل بوجود آورنده این پدیده‌ها توجه کرد. عواملی که موجب می‌شوند فردی به اعدام محکوم شود، شامل خانواده، محل نشو و نما، نوع اعتقادات، مسائل اقتصادی و فرهنگی است و این عوامل باید اصلاح شوند

گسترده و خدشه‌دار شدن چهره کشور و مکتب بینجامد. در شرایطی که فضای رسانه‌ای بین‌المللی غالباً تأثیر ابر است و تلاش‌هایی برای تخریب چهره ایران صورت می‌گیرد، مراقبت حداکثری از برداشتی که از مردم و کشورمان در ذهن جامعه

این وضعیت، به‌ویژه در مورد شیوه‌هایی نظیر اعدام در ملأعام، چالش‌های جدی را برای ایران به همراه دارد. بازنمایی این گونه تصاویر، به دلیل فقدان زمینه اطلاعات کافی برای مخاطبان جهانی که نه از جزئیات اتهامات متهمان آگاهند و نه با مبانی فقهی و حقوقی احکام آشنایی دارند، می‌تواند به سوء برداشت‌های

محسوب می‌شود. این وضعیت، به‌ویژه در مورد شیوه‌هایی نظیر اعدام در ملأعام، چالش‌های جدی را برای ایران به همراه دارد. بازنمایی این گونه تصاویر، به دلیل فقدان زمینه اطلاعات کافی برای مخاطبان جهانی که نه از جزئیات اتهامات متهمان آگاهند و نه با مبانی فقهی و حقوقی احکام آشنایی دارند، می‌تواند به سوء برداشت‌های

محسوب می‌شود. این وضعیت، به‌ویژه در مورد شیوه‌هایی نظیر اعدام در ملأعام، چالش‌های جدی را برای ایران به همراه دارد. بازنمایی این گونه تصاویر، به دلیل فقدان زمینه اطلاعات کافی برای مخاطبان جهانی که نه از جزئیات اتهامات متهمان آگاهند و نه با مبانی فقهی و حقوقی احکام آشنایی دارند، می‌تواند به سوء برداشت‌های

مروری بر چرایی افت علمی دانشگاه‌های ایران در رتبه‌بندی جهانی

استاد دانشگاه اخراجی ایران، رفت عربستان رئیس دانشکده شد

رتبه‌بندی‌های جهانی هستیم، به نظر شما دلایل اصلی این افت چیست؟

دلایل متعددی برای این موضوع وجود دارد، اما یکی از مهم‌ترین آن‌ها، کاهش تدریجی استقلال دانشگاه‌ها است.

منظور تان از استقلال دانشگاه چیست؟ دانشگاه به‌عنوان یک نهاد علمی با سازمان‌ها و ادارات دولتی متفاوت است. در سایر نهادهای دولتی انتصاب مدیران و تصمیم‌گیری‌ها معمولاً توسط دولت یا حاکمیت انجام می‌شود، اما دانشگاه باید به دلیل ماهیت علمی‌اش خود در امور علمی تصمیم‌گیری کند. هیچ نهادی جز دانشگاه صلاحیت تصمیم‌گیری در این زمینه را ندارد.

این استقلال چگونه در عمل خدشه‌دار شده است؟ در حال حاضر اختیاراتی مانند جذب اعضای هیأت علمی از دانشگاه‌ها سلب شده است. اگر دانشکده‌ای بخواهد عضو هیأت علمی جذب کند این تصمیم باید توسط خود دانشکده و بر اساس

یک جامعه‌شناس با اشاره به اجرای مجازات قصاص در ملأعام در روزهای اخیر گفت: این اقدام می‌تواند وجهه بین‌المللی کشور را تحت تأثیر قرار دهد و ایران را به‌عنوان کشوری معرفی کند که به دنبال خشونت و اعدام است. در نتیجه، رسانه‌های بیگانه می‌توانند به‌راحتی این تصویر منفی را از ایران به دنیا منتقل کنند. این امر نه تنها به روح و روان جامعه آسیب می‌زند، بلکه چهره ایران را «خشونت‌طلب» معرفی می‌کند و فرهنگ چند هزار ساله ایران را نیز زیر سؤال می‌برد.

به گزارش گروه شهرنوش «توسعه ایرانی» در روزهای اخیر، بازتاب گسترده تصویری از اجرای احکام قصاص در معابر عمومی، بار دیگر مباحثی جدی را در محافل داخلی و بین‌المللی برانگیخته است. این تصاویر که با استفاده از ابزارهایی چون جرقه‌فیل و در منظر همگان به نمایش درآمده‌اند، نه تنها در رسانه‌های داخلی بلکه در سطح جهانی نیز بازتاب وسیعی یافته است.

ابوالفضل فاتح، فعال سیاسی و کارشناس ارتباطات در یادداشتی با اشاره به تغییر گستره قصاص در ملأعام نوشت: در حالی که ورود به مباحث فقهی و حقوقی مربوط به صدور احکام در صلاحیت متخصصان این حوزه است، اما پیامدهای بازنمایی این گونه صحنه‌ها در «ملأعام جهانی» و تأثیر آن بر سیمای ایران و مکتب تشیع، موضوعی است که نیازمند تأمل جدی و کارشناسانه است. به گفته وی امروز، با پیشرفت خیره‌کننده فناوری‌های ارتباطی و گسترش بی‌سابقه فضای مجازی، مفهوم «ملأعام» دگرگون شده است. دیگر این مفهوم محدود به جمعی در یک روستا یا شهر نیست، بلکه میلیون‌ها چشم در سراسر جهان، لحظه به لحظه وقایع را از صدمی‌کننده، هر تصویر و هر خبر، می‌تواند موجی عظیم، چه مثبت و چه منفی، در افکار عمومی جهان برانگیزد. در چنین شرایطی، «سیمای ملت‌ها» پیش از هر چیز، معیار قضاوت درباره آن‌هاست و بسیاری از مظلومیت‌ها، با تخریب همین چهره‌ها آغاز می‌شود.

امان‌الله قربای مقدم در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»: از نظر من، اعدام در ملأعام نه تنها تصویری «خشونت طلب» از ایران به جهانیان به نمایش می‌گذارد، بلکه از لحاظ روحی و روانی نیز آثار منفی عمیقی بر جامعه، به‌ویژه بر نوجوانان و جوانان دارد. این نوع مجازات در مغز آن‌ها حک می‌شود و می‌تواند باعث بدبینی، نا رضایتی و گسترش خشونت شود

وی در بخش دیگری از یادداشت خود با تأکید بر بازنگری در شیوه اجرای این نوع احکام بیان کرد: در همه‌ی نظام‌های قضایی، اصل بر صیانت از عدالت و فلسفه‌ی حقوق و احکام، و توجه به دلایل و زمینه‌های وقوع جرم و راه‌های پیشگیری از آن است. حتی پس از صدور یک حکم «عدالانه» نیز، در شیوه اجرای آن نمی‌توان از پیچیدگی‌های دنیای امروز و تأثیرات ملی و فراملی آن غافل شد. از همین‌رو، شایسته است قوه‌ی قضائیه و نهادهای ذیربط که در گذشته نیز تغییراتی در صدور احکام

گفت‌وگو

از گوشه و کنار

به یاد شهیدبی تدبیری در پاسگاه «دامن»؛ ایرانشهر؛ سورن و سمند برای گشت‌زنی در شیراز و تهران هم مناسب نیستند چه برسد به مرز!

هفته گذشته ۵ نفر از نیروهای نظامی در حمله تروریست‌های گروهک جیش‌العدل به دو خودروی نیروهای نظامی پاسگاه «دامن» ایرانشهر به

شهادت رسیدند. کانال تحلیلی نظامی جنگاوران در این باره نوشت: «فیلم دردتاک از حمله نیروهای تروریستی جیش‌العدل به خودروزه پوش شده و محافظت‌شده‌زه‌ی! سورن نیروی انتظامی و شهید شدن فرزندان این سرزمین از بی تدبیری فرماندهان و مسئولان مملکت بود. سورن و سمند برای گشت‌زنی در شیراز و تهران هم مناسب نیستند چه برسد به مرز.»

تکرار وعده سرخرمن دولت!

رفع فیلتر بنگ اکثر پلتفرم‌ها تا پایان سال انجام می‌شود

وعده‌های مقامات دولت در مورد رفع فیلتر بنگ، تکراری، سرخرمن و ملال‌آور شده و نه تنها باورپذیر نیست، بلکه سست‌کننده هر چه بیشتر

پایه‌های اعتماد مردم به این نهاد است. در ادامه این وعده‌ها معاون دفتر رئیس‌جمهوری بار دیگر تکرار کرد که: رفع فیلتر بنگ اکثر پلتفرم‌ها تا پایان سال انجام می‌شود سید مهدی طباطبایی، همزمان با شروع هفته دولت، در گفتگو با شفقنا با اشاره به وعده انتخاباتی رئیس‌جمهور دولت چهاردهم گفت: فیلتر بنگ اکثر پلتفرم‌ها تا پایان ۱۴۰۴ رفع می‌شود، تنها مسائل فنی فیلتر بنگ باقی‌مانده و منتظر توافقاتی هستیم که چند دستگاه در این باره دخیل هستند.

مسئول ذی‌ربط در سازمان بهزیستی خبر داد؛

آغاز طرح تربیت مشاوران سالمندی سرپرست دفتر مشاوره و امور روانشناسی سازمان بهزیستی از آغاز به کار طرح تربیت ۳ هزار مشاور در حوزه سالمندی خبر داد و گفت: این مشاوران در ۶ گروه ۵۰۰ نفره در ۶ منطقه، آموزش خواهند دید. به گزارش ایرنا، ابراهیم غفاری در برنامه دوره ملی مشاوره و روانشناسی سالمندی افزود: در سند ملی سالمندان به تربیت نیروی متخصص اشاره شده و تربیت مشاوران سالمندی در راستای اسناد بالادستی با همکاری دانشگاه‌های علامه طباطبایی و علوم توانبخشی صورت می‌گیرد. وی با بیان اینکه سلامت روان از انزوای اجتماعی سالمندان جلوگیری می‌کند، ادامه داد: حمایت‌های روانی، عملکرد شناختی را افزایش داده و از سوی دیگر هزینه‌های نگهداری سالمندان را کاهش می‌دهد.

بازدید از موزه برای خانواده‌های پرجمعیت و زنان باردار رایگان شد

معاون میراث فرهنگی کشور اعلام کرد: بازدید از موزه‌ها، پایگاه‌های میراثی و اماکن فرهنگی - تاریخی تحت پوشش وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی برای خانواده‌های دارای ۳ فرزند و بیشتر و همچنین بانوان باردار به همراه یک نفر، رایگان است. به گزارش ایسنا، علی‌داری، افزود: بر اساس این ابلاغیه، خانواده‌های مشمول می‌توانند بدون محدودیت زمانی از این امکان بهره‌مند شوند. همچنین مدیران موزه‌ها و مجموعه‌های فرهنگی - تاریخی موظف‌اند تسهیلات لازم از جمله مسیرهای ویژه، توبت‌دهی آسان و خدمات تسهیل‌گر را برای خانواده‌های پرجمعیت و زنان باردار فراهم کنند.

سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور: نشانه‌ای از فعالیت آتشفشانی در دماوند مشهود نیست

سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور در پی انتشار اخباری مبنی بر افزایش بخار از دهانه آتشفشان دماوند، اعلام کرد: پدیده مذکور در چارچوب رفتار طبیعی آتشفشان دماوند ارزیابی می‌شود و تاکنون هیچ‌گونه شواهدی مبنی بر فعال شدن قریب‌الوقوع آن مشاهده نشده است. به گزارش ایلنا، در پی انتشار اخباری در فضای رسانه‌ای کشور طی روزهای اخیر، مبنی بر افزایش بخار از دهانه آتشفشان دماوند، روابط عمومی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور امروز اعلام کرد: بر اساس گزارش‌های دریافتی از معاونت زمین‌شناسی این سازمان، پدیده مذکور در چارچوب رفتار طبیعی آتشفشان دماوند ارزیابی می‌شود و تاکنون هیچ‌گونه شواهدی مبنی بر فعال شدن قریب‌الوقوع آن مشاهده نشده است. همچنین، بررسی داده‌های لرزه‌نگاری سه‌ماهه اخیر نیز نشان می‌دهد که رخداد لرزه‌ای قابل توجهی در ارتباط با این پدیده ثبت نشده است. بر این اساس، با توجه به این که آتشفشان دماوند آتشفشانی خاموش به‌شمار نمی‌آید، خروج دود و بخار از این پدیده‌ای عادی است. البته در گذشته مقدار خروج این بخارات دارای تغییراتی بوده و گه‌گاه افزایش شدت خروج مورد توجه قرار گرفته است. از جمله این موارد می‌توان به افزایش خروج دود و بخار از بهمن ماه سال ۱۳۸۵ به مدت چند ماه اشاره کرد.

رفتار طبیعی آتشفشان دماوند ارزیابی می‌شود و تاکنون هیچ‌گونه شواهدی مبنی بر فعال شدن قریب‌الوقوع آن مشاهده نشده است. به گزارش ایلنا، در پی انتشار اخباری در فضای رسانه‌ای کشور طی روزهای اخیر، مبنی بر افزایش بخار از دهانه آتشفشان دماوند، روابط عمومی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور امروز اعلام کرد: بر اساس گزارش‌های دریافتی از معاونت زمین‌شناسی این سازمان، پدیده مذکور در چارچوب رفتار طبیعی آتشفشان دماوند ارزیابی می‌شود و تاکنون هیچ‌گونه شواهدی مبنی بر فعال شدن قریب‌الوقوع آن مشاهده نشده است. همچنین، بررسی داده‌های لرزه‌نگاری سه‌ماهه اخیر نیز نشان می‌دهد که رخداد لرزه‌ای قابل توجهی در ارتباط با این پدیده ثبت نشده است. بر این اساس، با توجه به این که آتشفشان دماوند آتشفشانی خاموش به‌شمار نمی‌آید، خروج دود و بخار از این پدیده‌ای عادی است. البته در گذشته مقدار خروج این بخارات دارای تغییراتی بوده و گه‌گاه افزایش شدت خروج مورد توجه قرار گرفته است. از جمله این موارد می‌توان به افزایش خروج دود و بخار از بهمن ماه سال ۱۳۸۵ به مدت چند ماه اشاره کرد.

آغاز صدور شناسنامه الکترونیک با اولویت نوزادان

رئیس سازمان ثبت احوال کشور به موضوع گواهی ولادت نوزادان اشاره کرد و گفت: پیش‌تر والدین می‌بایست حضوری به ثبت احوال مراجعه می‌کردند؛ اما اکنون این گواهی‌ها به صورت الکترونیک صادر می‌شود. کارگر همچنین از برنامه این سازمان برای صدور شناسنامه الکترونیک خبر داد. وی افزود: صدور شناسنامه الکترونیک از نوزادان آغاز خواهد شد و مجوزهای لازم در این زمینه در حال پیگیری است. والدین می‌توانند از طریق «سامانه تعاملی نام» نام‌رند خود را انتخاب و ثبت کنند. همچنین با راه‌اندازی مرکز رصد جمعیت، دستگاه پژوهشگران قادر خواهند بود داده‌های جمعیتی را به صورت به‌روز و قابل استناد دریافت کنند.

